

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2

## The 2<sup>nd</sup> STOU Graduate Research Conference

ชีวิตที่เลี้ยงชาวไทย ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของออสเตรีย-สหรัฐอเมริกา

### Thai Baby Sitter's Life in American Culture under "The Cultural Exchange Program of Au Pairs in The United States of America"

จุฑามาศ สวนอุดม (Juthamard Suan-udom)\* จิตรา วีรบุรินทร์ (Chitra Veeraburinon) \*\*

สุจิตต์ เจนนพกาญจน์ (Sudjit Janenoppakanjana) \*\*\*

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความเป็นมาและการดำเนินงานของชีวิตที่เลี้ยงชาวไทยภายใต้โครงการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออสเตรีย-สหรัฐอเมริกา 2) แรงจูงใจ 3) การดำเนินชีวิตและปัญหาอุปสรรค 4) ข้อดี ข้อเสีย ในการถ่ายทอด เผยแพร่วัฒนธรรมไทย การรับวัฒนธรรมอเมริกัน 5) แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคของออสเตรีย-ชาวไทย ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออสเตรีย-สหรัฐอเมริกา

วิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยวิธีการอิงประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องในการประสานงาน ผู้เข้าร่วมโครงการในอดีตและปัจจุบันและครอบครัวอุปถัมภ์ รวมทั้งสิ้น 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก และแบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นมาของโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออสเตรีย- ได้ก่อตั้งในสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2529 ประเทศไทยก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2543 การดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่เลี้ยงและส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวอุปถัมภ์ 2) แรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากที่สุด คือ ต้องการโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ 3) การดำเนินชีวิตของที่เลี้ยงแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เลี้ยงเด็กทารก กลุ่มที่เลี้ยงเด็กวัยรุ่น และที่เลี้ยงที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเดี่ยว ลักษณะงานขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับครอบครัวอุปถัมภ์ 4) ข้อดี ในการถ่ายทอดเผยแพร่วัฒนธรรมไทย คือ สร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับประเทศไทย และทำให้ต่างชาติรู้จักประเทศไทยมากขึ้น นำมาสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในอัตราที่สูงขึ้น จากการแนะนำประเทศ การแสดงออกทางพฤติกรรมและคำบอกเล่าของออสเตรีย- การรับวัฒนธรรมอเมริกัน ทำให้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลามากขึ้น ข้อเสียทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และวัฒนธรรมอเมริกันขาดความมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่ การไม่สนใจความรู้สึกผู้อื่น มีความเป็นชาตินิยมสูง และมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว 5) แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและข้อเสนอแนะได้แก่ เจ้าหน้าที่ควรมีการปรับปรุงการให้บริการ ผู้เข้าร่วมโครงการควรศึกษาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมในหลักสูตรระยะสั้นเพื่อใช้ในการสื่อสาร

**คำสำคัญ** ออสเตรีย ครอบครัวอุปถัมภ์ การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย การรับวัฒนธรรมอเมริกัน

\* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Jjutha@gmail

\*\* รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช cadeeyo@hotmail.com

\*\*\* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช cadeeyo@hotmail.com

**Abstract**

The purposes of this research were to study 1) background and operations, 2) motivation, 3) ways of life, problems and obstacles, 4) pros and cons of transferring Thai culture and of acceptance of American culture, and 5) ways to improve and solve problems of Thai au pairs in the Cultural Exchange Program of Au pairs in The United States of America.

The research method was qualitative research. The subjects were program executives, officers, program coordinators, current and past program participants and host families, totaling 35 people. The research tools were in-depth interviews and observations. The analysis used was descriptive analysis.

The research found that 1) regarding background and operations in USA, the program was initially founded in January 1986 to exchange cultures between American families and youths from various countries. The operations were divided into 2 parts; the Au pairs and the host families. The program in Thailand was founded in 2000. 2) The top 5 motivations encouraging participants to join the program were opportunities for further education and exposure to new things, better career opportunities, money, new society, and new living environment or immigration. 3) The Au pairs were categorized into 3 groups; Au pairs for infants, Au pairs for school age children, and Au pairs living with single families. Problems and obstacles in Au pairs' work were divided into 6 categories: the organization's operations, children, host families, adaptation to the new environment, and social and culture. 4) Pros and cons of transferring Thai culture and of acceptance of American culture, which changed from the reliance on traditional technology and human labor to more modern technology, were the more materialist society, less esteem and respect for seniority, more ignorance of others' feelings, higher nationalism, and more selfishness. If Thai Au pairs give more precedence to the land of the civilization and prosperity, there will be the less realization of Thainess and eventually more admiration of foreign cultures and more acceptance of American culture. 5) Ways to improve, solutions and recommendations were to study details of the application procedure, to further offer a short language preparation course with final examination, to compare pros, cons, limitations, duties, responsibilities, and to be flexible during the time of work to build a positive relationship in the family.

**Keywords:** Au pairs , Host family , Transferring Thai culture , Acceptance of American culture

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2  
The 2<sup>nd</sup> STOU Graduate Research Conference

---

## บทนำ

มูลนิธิ AIFS (American Institute for Foreign Study) ได้ก่อตั้งขึ้นและรับรองโดย USIA (United State Information Agency) ในปี 1964 มูลนิธิ AIFS ได้เริ่มดำเนินการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม (ทุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม) ซึ่งมีนักเรียนจากโครงการทั่วโลกมากกว่า 40,000 คนต่อปี และต่อมามูลนิธิ AIFS เป็นองค์กรแรกที่ได้ริเริ่มทำโครงการออ แพร่โดยได้เริ่มดำเนินโครงการเมื่อเดือนมกราคม ปี 1986 ต่อมาโครงการออ แพร่ได้ร่วมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนนานาชาติ ในสมัยประธานาธิบดีเรแกน และให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ระหว่างครอบครัวชาวอเมริกันและเยาวชนจากนานาชาติ ซึ่งเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะมีโอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งได้ท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา

ออ แพร่มาจากคำว่า On Par หรือ Equal ในภาษาอังกฤษ หมายถึง เยาวชนจากนานาชาติที่มีอายุระหว่าง 18 - 26 ปี ที่มีความสนใจเรียนวัฒนธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ โดยเยาวชนเหล่านี้จะต้องมาพักอาศัยอยู่กับครอบครัวชาวอเมริกัน เป็นเวลา 1 – 2 ปี ซึ่งโครงการจะมีครอบครัวอุปถัมภ์กระจายอยู่ใน 36 รัฐทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับวีซ่าประเภทนักเรียนแลกเปลี่ยน J-1 โดยจะมีโอกาสได้สัมผัสวิถีการดำเนินชีวิต และได้เรียนรู้แนวคิดต่าง ๆ ของชาวอเมริกัน และได้ดำเนินชีวิตอย่างชาวอเมริกัน เสมือนเป็นหนึ่งในสมาชิกของครอบครัว ออ แพร่แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. Au Pair in America (ออ แพร่ ประเภทธรรมดา) คือผู้เข้าร่วมโครงการที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการดูแลเด็กหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเด็กหรือไม่เคยเป็นครูมาก่อน โดยจะต้องเข้าร่วมฝึกการดูแลเด็ก และจะได้รับเอกสารที่จะนำมาประกอบการยื่นสมัครไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา 2. Au Pair Extraordinaire (ออ แพร่ ประเภทพิเศษ) คือ ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการดูแลเด็ก หรือเคยเป็นครูมาก่อน โดยจะต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 2 ปีและไม่ต้องเข้าร่วมฝึกการดูแลเด็กตามที่กำหนดไว้

ออ แพร่ในสหรัฐอเมริกาเป็นองค์กรเอกชนที่มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วโลก มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่มลรัฐคอนเนตทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกา และสำนักงานย่อยที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ, เมืองบอนน์ ประเทศเยอรมนี และเมืองเคปทาวน์ ประเทศแอฟริกาใต้และมีบริษัทตัวแทนกระจายอยู่ทั่วโลกประมาณ 300 แห่งปัจจุบันองค์กร ออ แพร่ได้เปิดดำเนินการและมีการพัฒนามากว่า 40 ปี

ออ แพร่ประเทศไทย ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2543 จากการริเริ่มของนางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ ผู้ซึ่งเคยเข้าร่วมโครงการนี้มาก่อนและได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนในประเทศไทยทำหน้าที่คัดเลือกและสัมภาษณ์ผู้สมัครเข้าร่วมโครงการออ แพร่ประเทศไทย เปิดดำเนินการมาแล้วเป็นเวลา 11 ปี มีเยาวชนไทยเข้าร่วมโครงการมากกว่า 2,000 คน ซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการไม่เท่ากัน ปีแรกที่เปิดดำเนินการ พ.ศ. 2543 มีผู้เข้าร่วมโครงการเพียง 80 คน และในปีต่อ ๆ มา จะมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นทุกปี และได้ขยายสาขาอีกรวม 5 สาขา ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ บริษัท ไทยและอเมริกัน คลัสเซอร์ เอ็กซ์เชนจ์ จำกัด อาคารบ้านพลโยธินเพลส ถนนพลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการใน พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2552 มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 2,718 คน

ออ แพร่ชาวไทยจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ เมื่อสามารถปรับตัวได้ มีความรับผิดชอบ สามารถเก็บออมเงินสร้างบ้าน ส่งเงินมาให้ครอบครัวใช้จ่ายรายเดือน มีครอบครัวกับชาวอเมริกัน สามารถประกอบธุรกิจหรือประกอบอาชีพที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ สามารถเก็บเงินไว้ศึกษาต่อในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ในระดับสูงขึ้นไป สามารถใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี แต่ก็มีออ แพร่ชาวไทยบางส่วนที่มีปัญหาและไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ เพราะประสบปัญหาต่าง ๆ ทำให้ต้องขอเปลี่ยนครอบครัว หากไม่สามารถหาครอบครัวอุปถัมภ์ใหม่ได้

ทางที่ปรึกษาประจำรัฐหรือประจำกลุ่ม จะดำเนินการส่งตัวออ แพร่กลับประเทศไทยทันที ซึ่งการขอเปลี่ยนครอบครัวนี้จะเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ออ แพร่ชาวไทยสิ้นสุดโครงการ และต้องกลับประเทศไทยก่อนกำหนด ซึ่งตัวผู้วิจัยเองก็เคยเข้าร่วมโครงการนี้และประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ แต่ที่ต้องกลับก่อนกำหนด เนื่องจากต้องเข้ารับราชการตามที่ได้สมัครไว้

จากสภาพปัญหาการกลับก่อนสิ้นสุดโครงการของ ออ แพร่ดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในโครงการ โดยต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ชาวคนไทยสนใจเข้าร่วมโครงการและมีปัจจัยอะไรที่ทำให้ ออ แพร่ชาวไทยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการ และมีปัจจัยอะไรที่เป็นปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ ออ แพร่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการเนื่องจากผู้วิจัยเองเคยมีประสบการณ์ในฐานะออ แพร่ชาวไทยในโครงการนี้ ได้ตระหนักเห็นถึงข้อดี และข้อเสียของโครงการ ความสำเร็จและความล้มเหลวของ ออ แพร่ชาวไทย จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อจะได้นำเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรคให้กับโครงการ ออ แพร่ประเทศไทย โดยนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาโครงการต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา

1. ความเป็นมา และการดำเนินงานของออ แพร่ ประเทศไทย
2. แรงจูงใจของออ แพร่ชาวไทย ในการเข้าร่วมโครงการ
3. การดำเนินชีวิตและปัญหาอุปสรรคของออแพร่ชาวไทย ที่เข้าร่วมโครงการ
4. ข้อดี ข้อเสีย ในการถ่ายทอด เผยแพร่วัฒนธรรมไทย การรับวัฒนธรรมอเมริกัน
5. แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรค

### วิธีดำเนินการวิจัย

โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์โดยประวัติศาสตร์จากการบอกเล่าและสังเกตแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมข้อมูลและการค้นคว้าจากเอกสาร ได้แก่ เอกสารทางวิชาการข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ บทความ นิตยสารต่าง ๆ แนวคิด เช่นแนวคิดเรื่องเงินกับพฤติกรรมของมนุษย์ แนวคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ แนวคิดว่าด้วยการย้ายถิ่นระหว่างประเทศทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารและการปรับตัวทางวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องปัญหาและอุปสรรคการสื่อสารต่างวัฒนธรรม เช่น ทฤษฎีฟังก์ชันแนลลิสม์ ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีแรงขับทางชีวภาพ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีพุทธินิยม ทฤษฎีการปรับตัว ทฤษฎีความเหงาที่อิงตัวตน ทฤษฎีวัฒนธรรมและบุคลิกภาพ ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังและทฤษฎีสององค์ประกอบ 2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยวิธีทางประวัติศาสตร์จากการบอกเล่าเป็นการสัมภาษณ์โดยผู้เก็บข้อมูล หรือผู้สัมภาษณ์ข้อคำถามที่กำหนดไว้ในการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้างเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีอิสระที่จะเล่าเรื่องต่าง ๆ ของตนเอง ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลสำคัญได้หลากหลาย3) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสังเกตการณ์โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของ ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยตนเองในฐานะเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ เมื่อพ.ศ. 2548 ทำให้ได้รับทราบข้อมูลทุกขั้นตอนอย่างละเอียดตามกระบวนการของโครงการ ซึ่งในระหว่างที่เข้าร่วมโครงการนั้นผู้วิจัยได้สร้างความใกล้ชิดเป็นกันเอง และสร้างสัมพันธภาพอันดีงามอย่างประทับใจกับผู้ประกอบการ ผู้ประสานงาน กลุ่มเพื่อนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ และครอบครัวอุปถัมภ์ซึ่งนำไปสู่การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องในการประสานงาน พี่เลี้ยงชาวไทย

ที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและอาศัยอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และพี่เลี้ยงชาวไทยที่กำลังเข้าร่วมโครงการ และครอบครัวอุปถัมภ์รวมทั้งสิ้น 35 คนกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไปได้แก่ผู้บริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการประสานงานโครงการ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ พี่เลี้ยงชาวไทยที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและอาศัยอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และพี่เลี้ยงชาวไทยที่กำลังเข้าร่วมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทุกคน เพื่อศึกษาความเป็นมา การดำเนินงาน แรงจูงใจ การดำเนินชีวิต ปัญหาอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ในการถ่ายทอด เผยแพร่วัฒนธรรมไทย การรับวัฒนธรรมอเมริกัน แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคของพี่เลี้ยงชาวไทย 2. แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ของโครงการด้วยตนเองในฐานะเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเมื่อพ.ศ. 2548 การเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 4.1 การเข้าพื้นที่หลังจากได้กรอบแนวในการทำวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูล ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกบริษัทไทยและอเมริกัน คัลเชอร์ลเอดิเคชัน จำกัด อาคารบ้านพลโยธินเพลส ถนนพลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร 4.2 การสร้างความสัมพันธ์ 4.3 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล หลังจากผู้วิจัยทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายแล้ว ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกผู้ที่จะให้ข้อมูลหลัก 4.4 การติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากผ่านการคัดเลือกหลักแล้ว ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคลกับพี่เลี้ยงชาวไทยที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและอาศัยอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และพี่เลี้ยงชาวไทยที่กำลังเข้าร่วมโครงการ ตลอดจนครอบครัวอุปถัมภ์

**วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** 1) ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ไปถึงบริษัทไทยและอเมริกัน คัลเชอร์ลเอดิเคชัน จำกัด อาคารบ้านพลโยธินเพลส ถนนพลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2) นำแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เก็บข้อมูลภาคสนาม 3) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 4) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม 5) นำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดทำข้อมูลคำนึงถึงคุณภาพของข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการและสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีตรวจสอบแบบสามเส้า ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบข้อมูล 2 วิธีดังนี้ 1. การตรวจสอบสามเส้าด้านเวลา โดยการนำข้อมูลที่ได้จากภาคสนาม การสัมภาษณ์เจาะลึก ข้อมูลจากเอกสาร มาเปรียบเทียบระหว่างเวลา โดยหากเวลาต่างกันข้อมูลที่เก็บได้จะเหมือนกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อยืนยันความเที่ยงตรงของข้อมูล 2. การตรวจสอบสามเส้าด้านระเบียบวิธี โดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ หลายวิธี เพื่อเรียบเรียงข้อมูลเรื่องเดียวกัน สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ ใช้เทคนิควิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การทำไดอะแกรมชี้ให้ทราบถึงภูมิหลังของประชากรเป้าหมายหรือผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อข้อมูลถูกต้องแล้ว นำผลการศึกษามาเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการเขียนรายงานในเชิงพรรณนาการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1. ก่อนจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยจะตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งหมดมาอย่างถูกต้องครบถ้วน หลากหลาย และเพียงพอสำหรับเรื่องที่วิจัยและนำไปวิเคราะห์ต่อไป 2. พิจารณาแหล่งที่มาของข้อมูล 3. ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล โดยการตรวจสอบการเก็บข้อมูลในแต่ละช่วงเวลาเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ขั้นตอนแรกโดยการจัดระบบข้อมูล แยกประเภทของข้อมูลตามประเด็นของกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยที่กำหนดไว้ และทำความเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมมาได้ โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาที่ได้ศึกษามาอย่างละเอียด คือ นำข้อมูลทั้งหมด ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยวิธีทางประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ โดยจำแนกประเภทข้อมูลและการเปรียบเทียบข้อมูล และนำเสนอโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

**ผลการวิจัยพบว่า**

### 1. ความเป็นมาของโครงการ

1.1 ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เริ่มก่อตั้งเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1986 (พ.ศ.2529) และได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนนานาชาติ ในสมัยประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน โดยเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างครอบครัวชาวอเมริกัน และเยาวชนจากนานาชาติ

1.2 ประเทศไทย พบว่า โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.2000 (พ.ศ.2543) โดย นางสาวซูรี สุขรุ่งเรืองสันติ ผู้ซึ่งเคยเข้าร่วมโครงการนี้มาก่อน และมีบทบาทหน้าที่ในการคัดเลือกและสัมภาษณ์ ผู้สมัครเข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งมีความคาดหวังในการเข้าร่วมเครือข่ายและเป็นหนึ่งในสมาชิก ขององค์กรที่จะผลักดันให้เยาวชนไทย ให้เข้าร่วมโครงการและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่อไป

1.3 การดำเนินงานในประเทศไทยแบ่งได้ 2 ส่วน คือ 1) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพี่เลี้ยง โดยจัดการดำเนินงาน การติดต่อประสานงานในระหว่างตัวแทนการดำเนินงานแต่ละประเทศที่เข้าร่วมโครงการ และศูนย์ย่อยที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเขตเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบพี่เลี้ยงที่เดินทางเข้าไปอาศัยในเมืองและมลรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาและ 2) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวอุปถัมภ์ เจ้าหน้าที่จัดการดำเนินการ แก้ไขปัญหาทุกเรื่องตั้งแต่การรับสมัคร การอบรม และการปฐมนิเทศในการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเขตพื้นที่ เป็นผู้ดูแลติดต่อประสานงานระหว่างครอบครัวอุปถัมภ์และศูนย์ใหญ่เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.4 การดำเนินงานในประเทศไทย บริษัท ไทยและอเมริกัน คัลเชอรัล เอ็กเชนจ์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการตลอดปี ไม่มีการสอบแข่งขัน ผู้สนใจมีสิทธิ์ยื่นใบสมัครต้องเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกจากการสอบสัมภาษณ์ด้านภาษาอังกฤษเบื้องต้นก่อน เมื่อผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว จึงยื่นใบสมัคร หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและติดต่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการตามขั้นตอน ดังนี้ ส่งเอกสารตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ทำการสัมภาษณ์ครั้งสุดท้าย ทดสอบขั้นจิตวิทยา นำใบสมัครทั้งหมดส่งไปศูนย์ย่อยที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ นำใบสมัครและเอกสารประกอบการสมัครทั้งหมดส่งไปศูนย์ใหญ่ เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกาจับคู่ระหว่างครอบครัวอุปถัมภ์และออ แพร่ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้ติดต่อสื่อสารกันด้วยความเป็นส่วนตัว ศูนย์ใหญ่ เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งเอกสารกลับมาประเทศไทยเพื่อรับรองผลการคัดเลือกและการจับคู่ เพื่อนำไปประกอบการสัมภาษณ์วิชา เจ้าหน้าที่จัดเตรียมตัวเครื่องบิน และส่งออ แพร่ เดินทางเพื่อเข้ารับการปฐมนิเทศที่เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประจำประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้รับผิดชอบ

2. แรงจูงใจของพี่เลี้ยงชาวไทยพบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในสหรัฐอเมริกา เงิน (รายได้, ค่าจ้าง, ค่าตอบแทน, รางวัล, สิ่งของ) การมีสังคมใหม่การมีสิ่งแวดล้อมในการมีที่อยู่อาศัยใหม่ หรือการย้ายถิ่นใหม่

### 3. การดำเนินชีวิต

3.1 กลุ่มพี่เลี้ยงเด็กทารก พบว่า พี่เลี้ยงทำงานวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 07.30 น. – 17.00 น. โดยเลี้ยงเด็กทารกและร่วมกิจกรรมทุกอย่างตลอดวัน เริ่มจากการปลุกตื่น การเตรียมอาหาร ชงนม ล้างภาชนะ การซักผ้า การเป็นเพื่อนเล่น การนำเด็กเข้านอน และการดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการเป็นผู้ติดตามผู้ปกครองไปสถานที่ต่างๆ

**3.2 กลุ่มพี่เลี้ยงเด็กวัยเรียน** พบว่า เริ่มตั้งแต่การปลูกต้น การเตรียมอาหารเช้า – เย็น การเตรียมเสื้อผ้า ขั้บรรับ – ส่งระหว่างบ้าน – โรงเรียน และระหว่างบ้าน – ทุกสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรม การเป็นเพื่อนเล่น การสอน การบ้าน การดูแลความประพฤติ รวมทั้งการเป็นผู้ติดตามผู้ปกครองไปสถานที่ต่าง ๆ

**3.3 กลุ่มพี่เลี้ยงที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเดี่ยว** พบว่า พี่เลี้ยงมีความรับผิดชอบในหลายหน้าที่ทั้งครอบครัว เนื่องจากต้องเป็นผู้ดูแลทุกอย่างภายในบ้านเสมือนเป็นญาติพี่น้องคนหนึ่ง โดยผู้ปกครองให้ความเคารพในสิทธิการตัดสินใจ ในการกระทำกิจการ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับเด็กและผู้ปกครองตลอดจนให้สิทธิขาดในการลงโทษในพฤติกรรมของเด็กทุกประการ และมอบความไว้วางใจในเรื่องของทรัพย์สิน รวมถึงการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายด้วยซึ่งพี่เลี้ยงทุกกลุ่มแต่ละคนมีสิทธิ์ใช้รถยนต์ประจำตัวได้ในวันหยุด ซึ่งบางคนไม่ต้องเติมน้ำมัน บางคนต้องเติมน้ำมันเองขึ้นอยู่กับความสะดวก เบื้องต้นในขณะคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์บางคนไม่ได้ใช้รถยนต์ผู้ปกครองเป็นผู้ขับรับ-ส่งทุกสถานที่ตามความต้องการของพี่เลี้ยงในวันหยุดบางครั้งเพื่อนจะเป็นผู้รับ-ส่งแทนหรือใช้บริการรถสาธารณะ

**3.4 ปัญหา อุปสรรคแบ่งเป็น 6 ประเภท** คือ 1. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่นการสมัครเข้าร่วมโครงการ การรอผลตอบรับการคัดเลือกเป็น ออ แพร่ จากสำนักงานใหญ่ การดำเนินงานของหน่วยงานและการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ในโครงการ 2. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดกับเด็กเช่น พฤติกรรมของเด็ก ตั้งแต่เริ่มต้นวันจนถึงสิ้นสุดวันและการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวัน 3. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดกับครอบครัวอุปถัมภ์เช่น การคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์ความรู้สึกในการเป็นผู้ติดตามเด็กหรือผู้ปกครองไปทุกสถานที่ การอาศัยอยู่ร่วมกับญาติหรือครอบครัวอุปถัมภ์ และผู้ปกครองกลับบ้านช้าหรือพี่เลี้ยงเลิกงานช้ากว่าที่ได้ตกลงกัน หรือการทำงานล่วงเวลา 4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดกับการปรับตัวของออ แพร่ เช่น ความรู้สึกเศร้าหรือโดดเดี่ยว เพราะต้องจากบ้าน เวลาที่คิดถึงครอบครัวและบุคคลที่คิดถึงมากที่สุด สุขภาพกายสุขภาพจิต เรื่องส่วนตัว เช่น ปัญหาเกี่ยวกับคนรัก การสื่อสาร ด้วยภาษาพูดหรือภาษาท่าทาง และอาหารอเมริกัน 5. ปัญหาอุปสรรค ที่เกิดจากสังคมและวัฒนธรรมเช่น การจราจร (วัฒนธรรมการขับรถทางพวงมาลัยซ้ายและช่องทางการเดินรถ) และขนบธรรมเนียมประเพณีอเมริกัน 6. ปัญหาอุปสรรค อื่น ๆเช่น การสอบสัมภาษณ์ครั้งแรก และครั้งสุดท้าย ขึ้นทดสอบจิตวิทยา ขณะเดินทางถึงประเทศสหรัฐอเมริกาการปฐมนิเทศ ณ โรงแรมฮอลิเดย์ อินน์ ซีเลค เมืองแอสตันปอร์ต มลรัฐคอนเนคติกัต และการเดินทางกลับประเทศไทย หรือการสิ้นสุดโครงการ

#### **4. ข้อดี ข้อเสีย ในการถ่ายทอด เผยแพร่วัฒนธรรมไทย การรับวัฒนธรรมอเมริกันของพี่เลี้ยงชาวไทย**

##### **ข้อดี**

**1) ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย** เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางตรงจากพี่เลี้ยงชาวไทย เช่น ความอ่อนน้อมถ่อมตนในการใช้ภาษาทั้งทางกายและทางวาจา ความเห็นใจผู้อื่น การแสดงความช่วยเหลือจากใจจริงโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งช่วยแก้ไขภาพพจน์ในด้านลบของประเทศไทยด้วย

**2) ในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย** เป็นการสร้างความเข้าใจ ความประทับใจและการมีเจตคติที่ดีต่อประเทศไทย ในการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันในความแตกต่างของสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทั้งยังทำให้เกิดสัมพันธไมตรีอันดีงามระหว่างวัฒนธรรมไทย – วัฒนธรรมอเมริกัน ตลอดจนการรู้จักประเทศไทยมากขึ้น เช่น การประกอบอาหารที่ใช้ครัวร่วมกัน ระหว่างอาหารไทยและอาหารอเมริกัน การไหว้และการสวมกอด การใช้น้ำในการชำระล้างทุกสิ่ง มารยาทในการใช้คำถาม เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ นำมาสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจในการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีแนวโน้มในอัตราที่สูงขึ้นอย่างพึงพอใจ

3) ในการรับวัฒนธรรมอเมริกันที่คนไทยควรจะเอาอย่างได้แก่การมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา กล้าแสดงความคิดเห็น การมีอิสระทางความคิด การกล้าเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ และการพึ่งพาตนเอง ทำให้พี่เลี้ยงชาวไทยเกิดการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

#### ข้อเสีย

1) ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย พบว่า การที่คนไทยเป็นคนใจเย็น มีความเกรงใจ มีความอ่อนน้อม ความขาดการกล้าแสดงออก และการไม่เปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ซึ่งเป็นบางนิสัยพื้นฐานของคนไทยที่ทำให้กระบวนการในการถ่ายทอดวัฒนธรรมขาดความสมบูรณ์แบบ รวมทั้งการขาดความเป็นชาตินิยมไทยอีกด้วย

2) ในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย พบว่า เมื่อถูกทักท้วง สงสัย ซักถาม หรือหัวเราะ จากชาวอเมริกันขณะเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นเหตุทำให้พี่เลี้ยงชาวไทยขาดความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าอธิบายหรือยอมรับในสิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลง หรือเกิดขึ้นใหม่ ทำให้ชาวอเมริกันไม่เข้าใจในวัฒนธรรมไทยอย่างถ่องแท้

3) ในการยอมรับวัฒนธรรมอเมริกันที่ไม่ควรเอาอย่างพบว่า ขณะที่การเผยแพร่วัฒนธรรมไทยดำเนินไปในชีวิตประจำวันของพี่เลี้ยงชาวไทยนั้น ยังมีส่วนที่ขัดแย้งในความเป็นวัฒนธรรมไทย คือ การเป็นวัฒนธรรมที่พึ่งเทคโนโลยีมากกว่าการพึ่งแรงงานมนุษย์ สังคมเป็นสังคมวัตถุนิยมมากกว่าจิตใจ การขาดความมีสัมมาคาราวะผู้ใหญ่ การไม่สนใจความรู้สึกผู้อื่น ความเป็นชาตินิยมสูง และมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งหากพี่เลี้ยงชาวไทยให้ความสำคัญในความเป็นดินแดนแห่งความงดงามจนลืมความเป็นไทยและเกิดความนิยมวัฒนธรรมต่างชาติในที่สุด ยังเป็นเหตุให้สนับสนุนให้มีข้อเสียในการรับวัฒนธรรมอเมริกันเพิ่มขึ้นด้วย

5. แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาลุบลประพอบว่า เจ้าหน้าที่ควรมีการปรับปรุงในการบริการ และคำพูด พี่เลี้ยงควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือปรับตัวให้เข้ากับบุคคลสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในรูปแบบความเป็นอัตลักษณ์ในวัฒนธรรมอเมริกัน ในขณะที่เดียวกันควรคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยด้วย ครอบครัวยุคใหม่ควรปรับปรุงเรื่องเวลาในการทำงานความมีน้ำใจในการทำงานล่วงเวลาของพี่เลี้ยงมารยาทของญาติพี่น้อง ในการแสดงพฤติกรรมต่อพี่เลี้ยง แนวทางการแก้ไขพบว่า เจ้าหน้าที่ควรแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดส่งเอกสารพี่เลี้ยงควรศึกษารายละเอียดโครงการ ศึกษาภาษาเพิ่มเติมในหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเตรียมการสอบสัมภาษณ์ครั้งแรกและครั้งสุดท้าย สร้างตารางเปรียบเทียบข้อมูล ข้อดี ข้อจำกัด ภาระงาน ในการปฏิบัติหน้าที่พี่เลี้ยงของแต่ละครอบครัวอุปถัมภ์เพื่อความสะดวกในการตัดสินใจคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์ ศึกษาภาษาพูด สำนวน คำเปรียบเทียบ คำศัพท์แสดง เพิ่มเติมโดยการขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ซึ่งมีเด็กเป็นสื่อกลางและผู้เชื่อมโยงในการสื่อสารระหว่างพี่เลี้ยงกับผู้ปกครอง หรือศึกษาภาษาจากการดูโทรทัศน์และภาพยนตร์ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎจราจรและฝึกขับขีรถยนต์ทางพวงมาลัยซ้ายสม้าเสมอจากคู่มือการขับรถยนต์หรือจากผู้ปกครอง ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการประกอบอาหารอเมริกัน สำหรับเด็กจากตำราประกอบอาหารทางอินเทอร์เน็ตหรือเรียนรู้จากเพื่อนบ้านพี่เลี้ยงควรพักผ่อนให้เพียงพอ สวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับฤดูกาล โดยเฉพาะฤดูหนาวหรือช่วงมีหิมะหรือรับประทานยาแก้แพ้เพื่อแก้ไขโรคภูมิแพ้ทางสูดอากาศกลางแจ้ง ล้างมือ รับประทานผัก วิตามินเป็นประจำ และปฏิบัติตามสุขบัญญัติ 10 ประการเพื่อรักษาสุขภาพ ใช้วิธีในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเด็ก ดังนี้ จำกัดอาณาบริเวณในพื้นที่ที่กำหนด โดยไม่ให้พบผู้ใดทั้งสิ้น (Time Out)งดใช้คอมพิวเตอร์ งดดูโทรทัศน์ ตามเวลาที่กำหนด ยึดของเล่น งดท่องเที่ยว งดการเดินห้างสรรพสินค้า ในกรณีที่เด็กเชื่อฟังและไม่หยุดพฤติกรรมที่พี่เลี้ยงเตือน แจ้งผู้ปกครอง และลงโทษ เมื่อได้รับอนุญาต อธิบายเหตุผลประกอบการขจัดอย่างถึงสิ่งที่ได้รับในการประพฤติตนโดยไม่เชื่อฟังคำเตือน ครอบครัวยุคใหม่ควรร่วมแก้ไขพฤติกรรมพฤติกรรมของลูก



## อภิปรายผลการวิจัย

### 1. ความเป็นมา และการดำเนินงานของโครงการ

**ความเป็นมาในประเทศสหรัฐอเมริกา** โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ริเริ่มก่อตั้งเมื่อเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 1986 (พ.ศ.2529) และได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนนานาชาติ ในสมัยประธานาธิบดีเรแกน โดยเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างครอบครัวชาวอเมริกัน และเยาวชนจากนานาชาติ เอกสารอัดสำเนา หมายเลข 8 ปี พ.ศ. 2552 หน้า 1 ระบุว่า โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นโครงการทุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ก่อตั้งขึ้นนาน 40 ปี โดยองค์กร AIFS ซึ่งมีผู้สมัครจาก 55 ประเทศทั่วโลกเข้าร่วมโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชาวอเมริกัน อย่างใกล้ชิด และพักอาศัยอยู่กับครอบครัวชาวอเมริกันเป็นเวลา 1-2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ [www.aifs.com](http://www.aifs.com), [www.aupairinamerica.com](http://www.aupairinamerica.com)(ความเป็นมาของโครงการออ แพร่ ในประเทศสหรัฐอเมริกา)

**ความเป็นมาในประเทศไทย** ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.2000 (พ.ศ.2543) โดยนางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ ผู้ซึ่งเคยเข้าร่วมโครงการนี้มาก่อน และมีบทบาทหน้าที่ในการคัดเลือกและสัมภาษณ์ ผู้สมัครเข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งมีความคาดหวังในการเข้าร่วมเครือข่ายและเป็นหนึ่งในสมาชิก ขององค์กรที่จะผลักดันให้เยาวชนไทย ให้เข้าร่วมโครงการและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่อไปหนังสือพิมพ์มติชน ประชาชื่น ระบุว่า นางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ ผู้ซึ่งเคยเข้าร่วมโครงการได้จัดตั้งบริษัท ไทยและอเมริกัน คัลเชอรัล เอ็กเชนจ์ จำกัด เพื่อเป็นตัวแทนในการดำเนินงานในประเทศไทย เอกสารอัดสำเนา หมายเลข 8 ปี พ.ศ. 2552 หน้า 5 ระบุว่า เป็นโครงการที่จัดตั้งโดยนางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ ผู้ซึ่งเคยเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งทั้งสองส่วนมีความสอดคล้องกัน รวมทั้งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของนางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ แต่มีรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมว่า นางสาวยุริ สุขรุ่งเรืองสันติ มีความภาคภูมิใจเมื่อเยาวชนสำเร็จโครงการแล้วกลับมาประเทศไทยมีงานทำที่ดี มีโอกาสที่ดีในการเรียนรู้และตนเอง

**การดำเนินงานในประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งได้ 2 ส่วน** คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพี่เลี้ยง โดยจัดการดำเนินงาน การติดต่อประสานงานระหว่างตัวแทนการดำเนินงานแต่ละประเทศที่เข้าร่วมโครงการ และศูนย์ย่อยที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเขตเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบพี่เลี้ยงที่เดินทางเข้าไปอาศัยในเมืองและมลรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา และส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวอุปถัมภ์ เจ้าหน้าที่จัดการดำเนินการ แก้ไขปัญหาทุกเรื่องตั้งแต่การรับสมัคร การอบรม และการปฐมนิเทศในการเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเขตพื้นที่ เป็นผู้ดูแลติดต่อประสานงานระหว่างครอบครัวอุปถัมภ์และศูนย์ใหญ่เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกา

**การดำเนินงานในประเทศไทย** บริษัท ไทยและอเมริกัน คัลเชอรัล เอ็กเชนจ์ จำกัด ประกาศรับสมัคร การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการตลอดปี ไม่มีการสอบแข่งขันแต่ใช้เกณฑ์ในการตัดสิน เมื่อผ่านการสอบสัมภาษณ์ด้านภาษาเบื้องต้นแล้ว จึงยื่นใบสมัคร หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและติดต่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนี้ ส่งเอกสารตรวจความถูกต้องและสมบูรณ์ ทำการสัมภาษณ์ครั้งสุดท้าย ทดสอบขั้นจิตวิทยา นำใบสมัครทั้งหมดส่งไปศูนย์ย่อยที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ นำใบสมัครและเอกสารประกอบการสมัครทั้งหมดส่งไปศูนย์ใหญ่ เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกาจับคู่ระหว่างครอบครัวอุปถัมภ์และออ แพร่ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้ติดต่อสื่อสารกันด้วยความเป็นส่วนตัว ศูนย์ใหญ่ เมืองแอดัมส์ฟอร์ด มลรัฐคอนเนทิคัต ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งเอกสารกลับมาประเทศไทยเพื่อรับรองผลการคัดเลือกและการจับคู่ครอบครัวอุปถัมภ์

เพื่อนำไปประกอบการสัมมนาวิชา เจ้าหน้าที่จัดเตรียมตัวเครื่องบิน และส่งออ แพร่ เดินทางเพื่อนำเข้ารับการปฐมนิเทศ เมืองแอสตอร์ เมืองมิลวอกี ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประจำประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้รับผิดชอบ

## 2. แรงจูงใจของพี่เลี้ยงชาวไทย ในการเข้าร่วมโครงการ

แรงจูงใจ (Motive) มีความหมายว่า สภาวะ / กระบวนการ / ปัจจัยใด ๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา (จุมพล หนีพวนิช และศรายุทธ ยะหะกร, 2553 : 4 – 29 )

แรงจูงใจ (Motive) มีความหมายว่า เจือใจใจของอินทรีย์ที่มีผลต่อ ความพร้อมที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรม / ทำให้พฤติกรรมดำเนินต่อไป (สุวิริ ศิวะแพทย์, 2549 : 127)

นักจิตวิทยาให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง สิ่งที่บุคคลคาดหวัง โดยที่สิ่งนั้นอาจเป็นสิ่งที่บุคคลพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ ความคาดหวังนี้เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม (Mc Keachie and Doyle, 1970) ซึ่งกระบวนการที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเรียกว่า การจูงใจ (Motivation) ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ เป็นพลังงานที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ซึ่งพลังงานสามารถแปรเปลี่ยนได้ เป็นตัวกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรม เป็นตัวกำหนดระดับของความพยายาม และองค์ประกอบที่สำคัญของแรงจูงใจ คือ พลังงานที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม คือ ความต้องการ (Needs) และแรงขับ (Drives) (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต , 2528 : 169)

มอร์แกน ได้เสนอวงจรของแรงจูงใจ ว่า การจูงใจนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายขึ้นคือ ทำให้บุคคลเกิดความ ต้องการขึ้นมาเสียก่อน จากนั้นหาสิ่งล่อใจเพื่อเป็นเป้าหมายที่จะบอกให้คนรู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายแล้วจะสามารถสนองตอบความต้องการได้ ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้ง จะพบว่าสิ่งที่จูงใจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งแสดงพฤติกรรมใด ๆ ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ง่าย แท้จริงกลับเป็นสิ่งที่ซับซ้อนมาก เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งตัวแปรเรื่องอายุ เพศ เวลา และ สภาพการณ์ ซึ่งมีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต , 2528 : 170)

Lovell (อ้างใน สุรศักดิ์ บุญอาจ 2552: 27) แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความพยายาม เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ

จากความหมายของแรงจูงใจดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจเป็นตัวแปรที่อยู่ภายในของบุคคล ที่ควบคุมการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ และแรงจูงใจเป็นกระบวนการเชิงทฤษฎีที่กระตุ้นให้บุคคลส่งพลังตอบสนองสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ รวมถึงแรงจูงใจเป็นแรงที่เกิดจากกิจกรรมซึ่งบุคคลนำมาใช้เพื่อให้บุคคลอื่นแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาตามที่มีความต้องการส่วนแรงจูงใจของพี่เลี้ยงชาวไทย พบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันที่ทำให้ตัดสินใจ เข้าร่วมโครงการออ แพร่ ประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ สิ่งใหม่ ๆ โอกาสในการทำงานและการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เงิน(รายได้,ค่าจ้าง,ค่าตอบแทน , รางวัล , สิ่งของ) การมีสังคมใหม่ การมีสิ่งแวดล้อมในการมีที่อยู่อาศัยใหม่ หรือการย้ายถิ่นใหม่ ซึ่งผลการศึกษารั้วนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย วิทยานิพนธ์ของอมรศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ศึกษาเรื่อง ทักษะของแรงงานไทยในจังหวัดลำปางต่อการไปทำงานต่างประเทศ 2539 หน้า 168 ระบุว่า สาเหตุที่ทำให้แรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศที่สำคัญ คือ อัตราค่าจ้างในประเทศที่ต่ำ ไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายจึงต้องเลือกไปทำงานต่างประเทศ โดยมีความคาดหวังว่าจะสามารถเก็บรวบรวมเงินให้ได้จำนวนหนึ่ง วิทยานิพนธ์ของกนกพร มโนรัตนาศึกษาเรื่อง สถานภาพทางเศรษฐกิจของแรงงานไทย หลังจากกลับทำงานจากต่างประเทศ ศึกษาเปรียบเทียบตามประสบการณ์ประเทศที่ไป 2540 หน้า 192 ระบุว่า สาเหตุที่ตัดสินใจไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่มีผลสืบเนื่องมาจาก รายได้ในการประกอบอาชีพไม่เพียงพอ จึงต้องแสวงหางานทำในต่างประเทศที่คิดว่าค่าจ้างแรงงานสูง และพงศ์ คุณนราศึกษาเรื่องทักษะของประชาชนต่อการเดินทางไปทำงาน

ต่างประเทศของสตรีในจังหวัดลำปาง 2545 หน้า 133ระบุว่า ค่านิยมของผลการไปทำงานต่างประเทศ ทำให้มีรายได้หรือเงินเพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นการยอมรับจากสังคมท้องถิ่น

### 3. การดำเนินชีวิตและปัญหาอุปสรรคของพี่เลี้ยงชาวไทย ที่เข้าร่วมโครงการ

**การดำเนินชีวิต** ภาวะในสังคมปัจจุบันทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ หลายครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ต้องทำงานนอกบ้าน เพื่อช่วยกันหาเงินให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน ตามสภาวะเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจโลก ทำให้ไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกด้วยตัวเอง โดยเฉพาะครอบครัวในสังคมเมือง “พี่เลี้ยง” จึงเป็นทางเลือกที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การดำเนินชีวิตในต่างแดนนั้น ควรนำเรื่องทักษะชีวิต และศิลปะในการเอาตัวรอดมาปรับใช้ เช่น การช่วยเหลือตนเอง เมื่ออยู่ลำพังในต่างแดน การประกอบอาหารแบบง่าย ๆ การเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้า การทำงานบ้าน ความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องมือเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ การรู้จักศิลปะ การแสดงและดนตรีต่าง ๆ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้วยังเป็นเสน่ห์ต่อผู้ที่อยู่ร่วมด้วย สอดคล้องกับ Arkoff (1968: 301) ระบุการดำเนินชีวิตว่า การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ แต่ละคนพยายามดิ้นรนเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการ หรือถึงเป้าหมายของตน ในขณะที่เดียวกันบุคคลก็อยู่ภายใต้ความกดดันของสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับพระอาจารย์มอญโอะ คเวสโก “โชคิ” (2552: 72) กล่าวว่า ในการดำเนินชีวิตของคนเรานั้น ต้องประสบกับโลกธรรม 8 คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ก็ต้องมีเสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ เป็นธรรมดา หากพวกเราสามารถเตือนสติตนเองได้ว่า แล้วสิ่งนั้นจะผ่านพ้นไป ก็จะช่วยให้เราทำใจเป็นกลาง ทำใจเป็นปกติได้

**การดำเนินชีวิตของพี่เลี้ยง** แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1.กลุ่มพี่เลี้ยงเด็กทารก พี่เลี้ยงทำงานวันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 07.30 น. – 17.00 น. โดยเลี้ยงเด็กทารกและร่วมกิจกรรมทุกอย่างตลอดวันมีสิทธิ์ใช้รถยนต์ประจำตัวได้ในวันหยุด บางคนไม่ต้องเติมน้ำมัน บางคนต้องเติมน้ำมันเอง ขึ้นอยู่กับการตกลงเบื้องต้นในขณะคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์ บางคนไม่ได้ใช้รถยนต์ผู้ปกครองเป็นผู้ขับรถรับ – ส่ง ทุกสถานที่ตามความต้องการของพี่เลี้ยงในวันหยุด หรือเพื่อนจะเป็นผู้รับ – ส่งแทนหรือใช้บริการรถสาธารณะผลการศึกษามีความสอดคล้องกับอดิศักดิ์ ผลิผลการพิมพ์ (2554: 4) ระบุการทำงานของ Nanny / Babysiter ในบทบทความ “พี่เลี้ยงเด็กกับโกสั่วตัว เลือกร้อยไร ลดเลี้ยงปัญหา” ว่า การหาพี่เลี้ยงให้เด็กถือเป็นเรื่องใหญ่มาก เนื่องจาก 6 ขวบแรก เป็นวัยที่สำคัญทั้งต่อตัวเขาเองและพ่อแม่ เพราะการเลี้ยงดูที่ดีในช่วง 6 ขวบแรก เขาจะเติบโตเป็นคนดี เป็นผู้ใหญ่ที่ดี เมื่อ พ่อ แม่ แก่ชราลง ถ้าเด็กโตขึ้นมาไม่แข็งแรง เป็นคนอารมณ์ผิดปกติ ก็จะเป็นภาระของพ่อแม่ ไปตลอดชีวิต 2. กลุ่มพี่เลี้ยงเด็กวัยเรียนจากการศึกษา พบว่าเริ่มตั้งแต่การปลูกต้น การเตรียมอาหารเช้า – เย็น การเตรียมเสื้อผ้า ขับรถรับ – ส่งระหว่างบ้าน – โรงเรียน และระหว่างบ้าน – ทุกสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นเพื่อนเล่น สอนการบ้าน ดูแลความปลอดภัย รวมทั้งการเป็นผู้ติดตามผู้ปกครองไปสถานที่ต่าง ๆ มีสิทธิ์ใช้รถยนต์ประจำตัวได้ในวันหยุด บางคนไม่ต้องเติมน้ำมัน บางคนต้องเติมน้ำมันเอง ขึ้นอยู่กับการตกลงเบื้องต้นในขณะคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์ บางคนไม่ได้ใช้รถยนต์ผู้ปกครองเป็นผู้ขับรถรับ – ส่ง ทุกสถานที่ตามความต้องการของพี่เลี้ยงในวันหยุด หรือเพื่อนจะเป็นผู้รับ – ส่งแทนหรือใช้บริการรถสาธารณะผลการศึกษายังคงกับไพวรรณ นามทอง (2554 , 1 กรกฎาคม) ระบุว่า ตนและสามีเลี้ยงลูกชายวัย 7 ปีด้วยตัวเอง ไม่มีความจำเป็นในการว่าจ้างพี่เลี้ยงเด็กวัยเรียน ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความสิ้นเปลืองแล้ว ลูกยังขาดความอบอุ่นอีกด้วย ทั้งที่มีครอบครัวที่สมบูรณ์และขัดแย้งกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 103) “บทเรียนสังคมอเมริกัน พ่อแม่ไม่รู้จักรักลูก ครูไม่รู้จักรักนักเรียน” ระบุว่า คนอเมริกันกำลังถอยห่างจากการรู้จักลูกของตนเอง ครูไม่มีหน้าที่เอาใจใส่นักเรียน ซึ่งการไม่สนใจกันและกัน ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างแสวงหาความพึงพอใจของตนเอง เป็นเหตุให้เด็กหันไปหาสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 3.กลุ่มพี่เลี้ยงที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเดียว

พบว่าพี่เลี้ยงมีความรับผิดชอบในหลายหน้าที่ทั้งครอบครัว เนื่องจากต้องเป็นผู้ดูแลทุกอย่างภายในบ้านเสมือนเป็นญาติพี่น้องคนหนึ่ง โดยผู้ปกครองให้ความเคารพในสิทธิการตัดสินใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับเด็กและผู้ปกครอง ตลอดจนให้สิทธิขาดในการลงโทษในพฤติกรรมของเด็กทุกประการ และมอบความไว้วางใจในเรื่องของทรัพย์สิน รวมถึงการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายสอดคล้องกับสุณิสานักฆ้อง (2554 , 17 พฤษภาคม) ระบุว่า ตนมีความคาดหวังในตัวพี่เลี้ยงเด็กค่อนข้างมาก เนื่องจากมีภาระหน้าที่การงานของตนมาก และทำงานไม่เป็นเวลา และยังสอดคล้องกับอัจฉราภรณ์ เสนา (2554 , 3 มิถุนายน) ระบุว่า ตนต้องทำงานและรับผิดชอบทุกอย่าง ทุกกิจกรรม เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ที่เป็นแม่ซึ่งหาเลี้ยงครอบครัวตามลำพัง ซึ่งก็ได้รับค่าตอบแทนสูงซึ่งในส่วนตัวของพี่เลี้ยงนั้น การดำเนินชีวิตของการเป็นออแพร์ ไม่มีความต้องการเหนือสิ่งอื่นใดอีกต่อไป เนื่องจาก ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวพ่อเลี้ยงเดี่ยว ที่มีคุณภาพชีวิตและความสุขที่สมบูรณ์

**ปัญหา หรืออุปสรรคในการดำเนินชีวิตการเผชิญหน้ากับความเศร้าจะทำให้คนเราเข้มแข็งขึ้น และมีภูมิคุ้มกันความท้าทายของชีวิตมากขึ้น ความเศร้าจะทำให้คนเราแข็งแรงขึ้น สามารถรับมือกับความท้าทายของชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และอาจนำไปสู่ความสำเร็จในท้ายที่สุด แนวคิดนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นกับเซอร์ วินสตัน เชอร์ชิล, อับราฮัม ลินคอล์น, เซอร์ ไอแซก นิวตัน และบีโธเฟิน ที่ล้วนแล้วแต่เคยจมอยู่กับอาการซึมเศร้ามาก่อนสอดคล้องกับ พอล คีตเวลล์ จิตแพทย์จากมหาวิทยาลัยคาร์ดิฟฟ์ เวลส์ ระบุว่าแม้แต่อาการซึมเศร้าขั้นรุนแรงยังช่วยปกป้องคนผู้นั้นจากความเครียดระยะยาว กล่าวคือถ้าไม่ให้เวลาในการใคร่ครวญกับสภาพที่เป็นอยู่ คนๆ นั้นอาจติดอยู่ในภาวะเครียดเรื้อรังจนกว่าจะท้อแท้หมดแรงไปเองหรือตายไปและยังสอดคล้องกับ สปิซ (Spitz) ระบุว่า มนุษย์ต้องการการสัมผัสทางร่างกายอย่างมาก และเมื่อเติบโตขึ้นจึงเปลี่ยนมาเป็นความต้องการการสัมผัสทางใจ ซึ่งเบิร์นเรียกความต้องการนี้ว่า “ความเอาใจใส่” (Stroke) และให้ความหมายว่า “เป็นพฤติกรรมใดๆก็ตามที่แสดงให้ผู้อื่นเห็นหรือระลึกถึงเขาได้ ซึ่งพฤติกรรมนี้เป็นธรรมชาติของทุกคน” โดยบุคคลจะแสวงหาความเอาใจใส่จากผู้อื่น และให้ความสนใจผู้อื่นทั้งทางกายและทางใจ เช่น การโอบกอด กุมมือ แสดงด้วยสายตาห่วงใย หรือแม้แต่การกระทำความผิดใด ๆ เพื่อให้ได้รับคำตำหนิ นั้นหมายความว่าเขาได้รับความเอาใจใส่เช่นกัน ความเอาใจใส่จึงมีทั้งทางบวก(Positive Stroke) และทางลบ (Negative Stroke)**

ส่วนอุปสรรคของพี่เลี้ยงชาวไทยที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ 1. ปัญหาอุปสรรค ที่เกิดกับการดำเนินงานของหน่วยงาน 2. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดกับเด็ก 3. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดกับครอบครัวอุปถัมภ์ 4. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดกับการปรับตัว 5. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดกับสังคมและวัฒนธรรม 6. ปัญหาอุปสรรค อื่น ๆ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรค ของวรกร เพ็ญศรีนุจร (2549:64) ได้ศึกษา “การสื่อสารต่างวัฒนธรรมของนักศึกษาไทยโครงการ เวิร์ค แอนด์ แทรเวล ยู.เอส.เอ” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดขึ้นในการสื่อสารระดับบุคคลต่างวัฒนธรรม คือ เรื่องของภาษา เพราะแม้ว่านักศึกษาจะผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจากโครงการมาแล้ว แต่การใช้ภาษาอังกฤษในสภาพจริงเป็นเรื่องใหม่ สอดคล้องกับภักวณิช ไกรสมสุข “ครั้งหนึ่งในดินแดนต่างวัฒนธรรม”(2551:14) ระบุว่า “เหงามาก ๆ แต่ต้องปรับตัวหาเพื่อน การปรับตัวเท่านั้นที่จะอยู่รอดอย่างมีความสุข วิธีนี้ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ ใช้ระบอบอารมณ์อยากกลับบ้านที่เกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง โดยเฉพาะเวลาค่ำคืน วิธีที่ดีที่สุด คือ พยายามหากิจกรรมทำ” ยังสอดคล้องกับอนุกุล-มยุรี-วสุนธรา-ปาล์ม เข้มพฤษยาวัลย์ “ส่งลูกไปเรียนนอก” (2547: 206) ระบุว่า การอยู่ในต่างประเทศข้าพเจ้ารู้สึกถึงความมีเสรีภาพ ตื่นเต้นกับการได้เห็นสถานที่ใหม่ ๆ วัฒนธรรมใหม่ ๆ ได้เรียนรู้ภาษาใหม่ ๆ ขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็คิดถึงครอบครัว ซึ่งขณะนี้ต้องอยู่โดยลำพัง บางคืนหนาวและเหงา และมักถามตัวเองว่า กำลังทำอะไรอยู่ที่นี่ด้วยความเหนื่อยล้ากับงาน บางครั้งสับสนกับคำถามที่ว่าควรอยู่หรือควรกลับบ้านสอดคล้องกับพระทรงเกียรติ สิริกิติ์โก “มิตินิยมเชื่อเหตุและผล ของการนับถือศาสนา” (2553: 16) ระบุว่า ความเดือดร้อนของมนุษย์เป็นเหตุให้ต้องมีเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต เมื่อมนุษย์ไม่มีความสุข มนุษย์จึงต้องหาวิธีการที่จะควบคุมต้นตอของปัญหาเพื่อให้เกิดความสุข

ขึ้นสอดคล้องกับปรัชญากรณ จันทรเวช “ชีวิตข้ามแดนกับโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม: โลกาภิวัตน์ในประสบการณ์ของเยาวชน” (2549:113) ระบุว่า นายจ้างไม่ดูแลเรื่องอาการป่วยของผู้เข้าร่วมโครงการ และสอดคล้องกับวสันต์ ภูมิคุ้ม “ความเหงา : นิยาม สาเหตุ ประเภท” (2552: 30) ระบุว่า ความเหงาคือความรู้สึกเศร้าที่มากับการรับรู้ความโดดเดี่ยว ความโดดเดี่ยวที่บุคคลรับรู้ คือจุดตั้งต้นที่นำไปสู่ความสอดคล้องกับกิริตร สืบสิงห์ “สิงคโปร์อุปถัมภ์ : แฉนักศึกษาไทยบินไปค้าบริการที่สิงคโปร์” (2553 : 66 – 69) ระบุว่า สิงคโปร์ค่านักศึกษาหญิงในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นวิธีที่แพร่หลายเพราะได้แก่ไม่บังคับเวลา พวกนายหน้าคนไทยมักจะให้ไปถ่ายรูปชุดพืชมริเวณขึ้นใต้ดินห้างสรรพสินค้า เซ็นทรัลลาดพร้าว เมื่อบินไปถึงก็จะอยู่แต่ในห้องพักของโรงแรมที่มีระดับ โดยทางเข้าก็จะเตรียมของใช้ต่าง ๆ และนำข้าวมาแขวนไว้หน้าประตูวันละ 2 มื้อ เพราะเมื่อตกลงทำงานแล้วจะไม่มีสิทธิ์ออกไปไหนทั้งสิ้น นักศึกษาหญิงไทยจะนิยมไปขายบริการ เพราะทำงานแค่ 10 - 14 วัน ถ้าตัดสินใจทำต่อหรือมีลูกค้าสนใจเลือกบริการอีก ก็บินกลับไปหาได้ เงินแบบไม่จำกัดรอบ สอดคล้องกับอภิรติ “หญิงไทยกับภัยรอบโลก : ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติในประเทศญี่ปุ่น” (2553 : 38 – 39) ระบุว่า เด็กที่จบจากวิทยาลัยนานาชาติจำนวนไม่น้อยกลายเป็นสินค้าตัวหนึ่งที่ถูกลำเลียงไปยังญี่ปุ่น ตามการชักจูงของรุ่นพี่หรือเพื่อนที่ว่าได้ไปเผยแพร่รายได้ไปเผยแพร่รายได้ต่างประเทศ ซึ่งมีนายหน้าที่อยู่ในรูปแบบการว่าจ้างให้ไปแสดงรำไทยที่ญี่ปุ่น และซื้อหนังสือเดินทางไว้ไม่ให้เกิดการหนีงานแท้จริงไปเป็นเด็กนักร้องในบาร์ จะได้รับเฉพาะตอนที่มีการเข้ามาตรวจเท่านั้นและยังสอดคล้องกับผู้ตอบข้อนี้ / เคนมาร์ค “เรื่องจริงจากผู้อ่าน: เปิดร้านอาหารบังหน้า” ระบุว่า การเป็นพนักงานในร้านอาหารไทยและมีความหวังที่จะได้เป็นเจ้าของร้าน จากชายผู้ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งเป็นเจ้าของร้านอาหาร ที่หลอกให้มาทำงานและสอนงานให้กับพนักงานสาวไทยที่เข้ามาใหม่ โดยใช้ความเสน่ห์และมีเพศสัมพันธ์กันในร้าน จากผู้ชายคนเดียว แต่ละคนห้ามแสดงตนว่าอยู่ในฐานะอะไร จนกระทั่งเป็นโรคเอดส์กันทั้งร้าน จากผู้ชายเคนมาร์ค

#### 4. ข้อดี ข้อเสีย ในการถ่ายทอด เผยแพร่วัฒนธรรมไทย และการรับวัฒนธรรมอเมริกัน

การถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยวัฒนธรรมเป็นเรื่องของการแพร่กระจายเชื้อ ค่านิยมการมองโลก พฤติกรรม รวมทั้งประสบการณ์ของกลุ่มคนนั้น ๆ ไม่ใช่แค่เพียงศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมนั้น ๆ (พิมพัล ภูมิคุ้ม 2546:112) จากหนังสือ ต่างจิต ต่างใจ จะเอาอะไรกับคนต่างชาติ จากคำกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เปราะบางสัญลักษณ์ของกลุ่มชนในแต่ละกลุ่มซึ่งมีความแตกต่างกัน การถ่ายทอดวัฒนธรรมที่เห็นได้เด่นชัดของกลุ่มที่เลี้ยงชาวไทยที่เข้าร่วมโครงการพบว่า ข้อดี คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งซึ่งแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางตรงจากที่เลี้ยงชาวไทย เช่น ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเห็นใจผู้อื่น การช่วยเหลือโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน อีกทั้งยังช่วยแก้ไขภาพพจน์ในด้านลบของประเทศ สอดคล้องกับ จินตนา ภักดีศรีวงศ์ (2538: 27) ระบุว่า กิริยาจากที่คนไทยเห็นว่าเรียบร้อย ถูกลักษณะ นิสัยของคนไทยที่เป็นคนอ่อนโยน มีความสงบเสงี่ยมทั้งกาย วาจา เป็นการควบคุมกายวาจา ให้อยู่ในกรอบที่สังคมยอมรับและต้องการ ดังคำกล่าวของชาวไทยแต่โบราณที่ว่า “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกความหมายของมารยาทได้เป็นอย่างดี ข้อเสียคือ การที่คนไทยเป็นคนใจเย็น มีความเกรงใจ มีความอ่อนน้อม ขาดการกล้าแสดงออก และการไม่เปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ซึ่งเป็นนิสัยพื้นฐานของคนกุลสตรีไทย ที่ทำให้กระบวนการในการถ่ายทอดวัฒนธรรมขาดความสมบูรณ์แบบ (ทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิดและการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง) รวมทั้งการขาดความเป็นชาตินิยมไทย (ขาดการยกย่อง ขาดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย) อีกด้วย สอดคล้อง กับพิมพัล ภูมิคุ้ม (2546:156) หนังสือ “ต่างจิต ต่างใจ จะเอาอะไรกับคนต่างชาติ” ระบุว่า คนอเมริกัน จะไม่เน้นความลึกซึ้งในด้านความสัมพันธ์ หมายความว่า ไม่ลงลึก

ในทุกเรื่องกับเพื่อนคนใดคนหนึ่งจนเกินไป ดังนั้นคนอเมริกันจึงชอบคบเพื่อนหลายๆ แบบ มากกว่าที่จะคบกับคนคนเดียว หรือกลุ่มเดียว

**การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย** พบว่า ข้อดีในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย เป็นการสร้างความเข้าใจ ความประทับใจและการมีเจตคติที่ดีต่อคนไทย ในการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันในความแตกต่างของสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทั้งยังทำให้เกิดสัมพันธไมตรีอันดีงามระหว่างสองวัฒนธรรมวัฒนธรรมไทย – วัฒนธรรมอเมริกัน ตลอดจนการรู้จักประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจในการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีแนวโน้มในอัตราที่สูงขึ้นข้อเสียในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยพบว่า ขณะเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อถูกทักท้วง สงสัย ซักถาม หรือหัวเราะ จากชาวอเมริกัน เป็นเหตุทำให้พี่เลี้ยงชาวไทยขาดความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าอธิบายหรือยอมรับในสิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลง หรือเกิดขึ้นใหม่ ทำให้ชาวอเมริกันไม่เข้าใจในวัฒนธรรมไทยได้อย่างถ่องแท้

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น รวมทั้งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของกลุ่มเยาวชนที่เข้ามาเผยแพร่วัฒนธรรม ในโครงการค่ายเยาวชนทางวัฒนธรรมที่จังหวัดอยุธยา ดังนี้ คำรณ พุฒตาล (2552 : 19 – 26) หนังสือ คู่สร้าง คู่สม “ต่างชาติเปิดใจ พูถึงคนไทยตรงไปตรงมา” ระบุว่า เยาวชนจากประเทศเนเธอร์แลนด์ กล่าวว่า ไม่เคยรู้ว่าคนไทยรักในหลวงมากขนาดนี้ ก่อนข้างแปลกใจเกี่ยวกับความรักที่คนไทยมีต่อพระมหากษัตริย์ เยาวชนจากประเทศเบลเยียม กล่าวว่า รู้มาก่อนว่าเมืองไทยมีหลายศาสนา แต่ไม่รู้ว่าชุมชนของแต่ละศาสนาจะอยู่ใกล้ชิดกันมากขนาดนี้คือ มีมัสยิดอยู่ข้าง ๆ โบสถ์ แล้วก็ยังมีวัดอยู่ใกล้ ๆ กับมัสยิด เยาวชนจากประเทศสกอตแลนด์ กล่าวว่า ได้เข้าใจการเวียนเทียนของชาวพุทธที่เป็นปรัชญา แต่ตอนไปเวียนในพิธีเริ่มสับสน เพราะเห็นคนเดินวนรอบรูปปั้นนั้นและรู้สึกละอายใจว่าเป็นความเชื่อที่ไม่ใช่เชิงปรัชญา เพราะมีคนมากมายไปเคารพรูปปั้น และเห็นว่าการเดินวนสามรอบของพิธีเวียนเทียนนี้ คล้ายกับพิธีทางศาสนาอย่างหนึ่งของชาวสกอตแลนด์ด้วย เลยเห็นว่ามันอาจเป็นไปได้ที่ศาสนามีรากฐานที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ เยาวชนจากประเทศอิตาลี กล่าวว่า สิ่งที่ชอบที่สุดในการเวียนเทียน คือ สัญลักษณ์ที่เรามอบให้พระพุทธเจ้า นั่นคือดอกบัว รู้สึกประทับใจที่เพื่อนคนไทยสอนพับดอกบัวเพื่อนำมาบูชาพระ พอแต่ละคนนำดอกบัวไปมอบก็เหมือนเป็นการแสดงความสามัคคี ประสงค์ของกันในสังคมเยาวชนต่างชาติมีความเห็นตรงกันว่า วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งสวยงาม ที่ง่ายต่อการเรียนรู้ แต่บางอย่างก็อยากต่อความเข้าใจ ซึ่งต้องศึกษาเพิ่มเติมมากขึ้น การดำรงชีวิตเรียบง่ายค่าครองชีพไม่สูง อากาศ อาหาร แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมีมาก ที่สำคัญเป็นดินแดนที่มากไปด้วยรอยยิ้ม เพราะคนไทยใจดี

**การรับวัฒนธรรมอเมริกัน** การติดต่อกับชาวต่างชาติของคนไทยในยุคสมัยต่าง ๆ มีผลต่อสังคมไทยหลายด้าน วัฒนธรรมของชาวตะวันตกได้มีอิทธิพลบางส่วนในวัฒนธรรมไทย รวมทั้งวัฒนธรรมของอเมริกันบางอย่างได้ถูกปรับใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตและประเพณีของคนไทย ขณะที่วัฒนธรรมบางอย่างรับมาใช้ไม่ได้โดยตรง ส่วนการรับวัฒนธรรมอเมริกันของพี่เลี้ยงชาวไทยที่เข้าร่วมโครงการออแพร์ พบว่า ข้อดีคือ การรับวัฒนธรรมอเมริกันทำให้พี่เลี้ยงชาวไทยเกิดการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบางเรื่องทางที่ดีขึ้น ได้แก่ การมีระเบียบวินัยการตรงต่อเวลา กล้าแสดงความคิดเห็น การมีอิสระทางความคิด การกล้าเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ และการพึ่งพาตนเอง รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของคนไทยที่นำประเทศไทยก้าวเข้าสู่ความเป็นสากลควบคู่ความเป็นไทยเช่น การมีความรู้สึกที่ดี เห็นคุณค่าในตนเองรักตนเอง รักท้องถิ่นบ้านเกิด รักภูมิปัญญาไทย รักสถาบัน รวมทั้งการภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย ขณะเดียวกันการดำเนินชีวิตต้องเป็นแนวขนานกับกระแสวัฒนธรรมตะวันตก สอดคล้องกับสมพงษ์ จิตระดับ (2536:13) หนังสือ เด็กไทยสองวัฒนธรรม “ลักษณะของเด็กไทยในสองวัฒนธรรม” ระบุว่า ข้อดีของการรับวัฒนธรรมอเมริกัน คือ มีสติปัญญาค่อนข้างดี รักความยุติธรรม มีวินัย และมีข้อขัดกับวัฒนธรรมไทย คือ ไม่ค่อยมีระเบียบ มีอิสระและเสรีภาพมาก เล่นกันรุนแรง จนเกือบถึงขั้นก้าวร้าว คล้ายคนไม่มีน้ำใจ ข้อเสีย พบว่า ขณะที่การเผยแพร่วัฒนธรรมไทยดำเนินไปในชีวิตประจำวันของพี่เลี้ยง

ชาวไทยนั้น ยังมีส่วนที่ขัดแย้งในความเป็นวัฒนธรรมไทย เช่น วัฒนธรรมอเมริกันเป็นวัฒนธรรมที่พึ่งเทคโนโลยีมากกว่า การพึ่งแรงงานมนุษย์ สังคมอเมริกันเป็นสังคมวัตถุมากกว่าจิตใจ วัฒนธรรมชาดการมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่ การไม่สนใจความรู้สึกผู้อื่น มีความเป็นชาตินิยมสูง และมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งหากพึงเลี้ยงชาวไทยให้ความสำคัญในความเป็นดินแดนแห่งสิ่วไลซ์จนลืมนความเป็นไทยและเกิดความนิยมวัฒนธรรมต่างชาติในที่สุด ยังเป็นเหตุให้สนับสนุนให้มีข้อเสียในการรับวัฒนธรรมอเมริกันเพิ่มขึ้นด้วย สังคมเป็นสังคมวัตถุมากกว่าจิตใจ

#### 4. แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและข้อเสนอแนะ

1) **เจ้าหน้าที่ควรมีการปรับปรุงในการบริการ** สอดคล้องกับ นิภา นิธยาชน (อ้างใน สุรศักดิ์ บุญอาจ , 2552 : 12) ระบุว่า ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล หรือจากสภาพธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัว และสอดคล้องกับทฤษฎีการปรับตัวของรอย Roy's adaptation model การปรับตัวด้านการพึ่งพาหะหว่างกัน(Roy, 1999) เป็นการปรับตัวเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคม เช่นกันเป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่จะมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลการให้ได้รับความรักความห่วงใย ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยหากปฏิบัติตัวหรือปรับตัวไม่เหมาะสมจะเกิดการพึ่งพาผู้อื่น ไม่เหมาะสมโดยปกติแล้วบุคคลจะพยายามพึ่งพาตนเองและผู้อื่นภายในขอบเขตที่เหมาะสมและสังคมยอมรับ มีการรับและให้ความเอาใจใส่ดูแลพึ่งพาอย่างสม่ำเสมอ มีปฏิสัมพันธ์และการอยู่คนเดียวอย่างเหมาะสมซึ่งถือว่าเป็นการปรับตัวด้านนี้ที่มีความเหมาะสม

2) **พึงเลี่ยนควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการปรับตัวสอดคล้องกับ Lustig and Koester** (อ้างใน สุรศักดิ์ บุญอาจ , 2552: 9) การสื่อสารต่างวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนและตีความสัญลักษณ์ในบริบทหนึ่ง ๆ โดยบุคคลในกระบวนการสื่อสารนั้น มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากในระดับที่มีการตีความและมีความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมแตกต่างกัน ซึ่งนำไปสู่ความหมายที่ไม่เหมือนกันความหมายของการสื่อสารต่างวัฒนธรรมนั้น มักจะเน้นเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมต่างกันแบบไม่ผ่านสื่อ หรือเน้นการสื่อสารแบบเห็นหน้าค่าตา และมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน การสื่อสารต่างวัฒนธรรมนี้ เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล สอดคล้องกับผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ระบุว่า การปรับพฤติกรรม การประยุกต์หลักพฤติกรรม โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการปรับพฤติกรรมวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีประสมประสานกันเพื่อปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดจนการสร้างสรรค์และเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมที่ประสงค์ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533: 103 ) ระบุว่า การปรับพฤติกรรมเป็นกระบวนการในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดจนการสร้างพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับประเทือง ภูมิภักตราคม (2540: 20) ระบุว่า การปรับพฤติกรรม เป็นการประยุกต์ หลักการปรับพฤติกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับพรณี ชูทัย เจนจิต (2538: 323) ระบุว่า การปรับพฤติกรรม เป็นการนำเทคนิคของการวางเงื่อนไขผลกรรม (Operant Conditioning) มาใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ต้องการ โดยการไม่ให้ความสนใจกับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา และให้ความสนใจกับการแสดงพฤติกรรมที่ปรารถนา

#### 3) **ครอบครัวอุปถัมภ์ควรปรับปรุง ดังนี้**

3.1 **เรื่องเวลาในการทำงาน** สอดคล้องกับ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (อ้างใน Online 16 มกราคม 2545 <http://www.ismed.or.th>) ระบุว่า Work Redesign หรือการปรับปรุงระบบการทำงานใหม่ให้ดีขึ้น คือ การทบทวนกระบวนการทำงานที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมด รวมถึงนโยบายด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลขององค์กร และนำมาปรับให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายขององค์กร โดยไม่ต้องล้มประเด็นที่ทำเพื่อสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าด้วย

**3.2 การมีน้ำใจในการทำงานล่วงเวลาของพี่เลี้ยง** สอดคล้องกับทฤษฎีสององค์ประกอบของเฟเดอริก แสทซ์เบิร์ก ระบุว่า การให้ของขวัญและกำลังใจ ความรู้สึกแก่ผู้ทำงานเป็นองค์ประกอบพื้นฐานจำเป็นต้องได้รับการตอบสนอง เพราะหากได้รับการตอบสนองตามที่ต้องการแล้ว ก็จะทำให้เขามีแรงจูงใจในการทำงาน และสอดคล้องกับ สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 , 271 – 272 อ้างใน บัญชา สมบุญ , 2547 , 9 - 10) ระบุว่าจำกัดความว่าขวัญและกำลังใจ หมายถึงสถานะที่ทุกคนภายในกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความมั่นใจที่จะทำงานให้สำเร็จ และพยายามร่วมมือพยายามต่อสู้กับอุปสรรคที่มาขัดขวางอย่างสุดความสามารถ และพยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่วางไว้ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจของ Herzberg (1959 ช 85 – 90) ได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในงาน มีลักษณะสัมพันธ์กับเรื่องของงานโดยตรง เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ

**3.3 มารยาทของญาติพี่น้อง ในการแสดงพฤติกรรมต่อพี่เลี้ยง** สอดคล้องกับ (อ้างในOnline 13 กรกฎาคม 2554 [http://www.novabizz.com/NovaAce/Personality/External\\_Maner.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Personality/External_Maner.htm)) ระบุว่า การปรับปรุงบุคลิกภายนอก ได้แก่การทำให้มารยาทของบุคคลให้ดูดีในสังคม อาจเรียกว่า การมีมารยาทในสังคม มนุษย์อยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ เราต้องอยู่กับคนอื่น เราก็ต้องรู้จักการมีมารยาทที่ดี ที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่น

**แนวทางในการปรับปรุงมีดังนี้** การบริการ และคำพูดที่เลี้ยงควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม หรือปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานที่ และสถานการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในรูปแบบความเป็นอัตลักษณ์ในวัฒนธรรมอเมริกัน โดยคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยด้วยครอบครัวอุปถัมภ์ควรปรับปรุงเรื่องเวลาในการทำงานครอบครัวอุปถัมภ์ควรปรับปรุงความมีน้ำใจในการทำงานล่วงเวลาของพี่เลี้ยงครอบครัวอุปถัมภ์ควรปรับปรุงมารยาทของญาติพี่น้อง ในการแสดงพฤติกรรมต่อพี่เลี้ยง

**แนวทางในการแก้ไขมีดังนี้** ระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารที่เลี้ยงควรศึกษารายละเอียดโครงการศึกษาภาษาเพิ่มเติมในหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเตรียมการสอบสัมภาษณ์ครั้งแรกและครั้งสุดท้าย สร้างตารางเปรียบเทียบ ข้อมูล ข้อดี ข้อจำกัด ภาระงาน ในการปฏิบัติหน้าที่พี่เลี้ยงของแต่ละครอบครัวอุปถัมภ์เพื่อความสะดวกในการตัดสินใจคัดเลือกครอบครัวอุปถัมภ์ ศึกษาภาษาพูด สำเนาคำเปรียบเทียบ คำศัพท์แสง เพิ่มเติมโดยการขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ซึ่งมีเด็กเป็นสื่อกลางและผู้เชื่อมโยงในการสื่อสารระหว่างพี่เลี้ยงกับผู้ปกครอง หรือจากการดูโทรทัศน์ และภาพยนตร์ ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎจราจรและฝึกรับใช้รถยนตทางพวงมาลัยซ้ายขวาเสมอ จากคู่มือการขับรถยนต์ หรือจากผู้ปกครอง ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการประกอบอาหารอเมริกันสำหรับเด็ก จากตำราประกอบอาหารทางอินเทอร์เน็ต หรือเรียนรู้จากเพื่อนบ้าน พักผ่อนให้เพียงพอ สวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับฤดูกาลโดยเฉพาะฤดูหนาวหรือช่วงมีหิมะหรือรับประทานยาแก้แพ้เพื่อแก้ไขโรคภูมิแพ้ากาศ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานผัก วิตามินเป็นประจำ และปฏิบัติตามสุขบัญญัติ 10 ประการเพื่อรักษาสุขภาพ ใช้ชีวิตในการแก้ไขปัญหาวุฒิกรรมเด็ก ดังนี้ จำกัดอาณาบริเวณในพื้นที่ที่กำหนด โดยไม่ให้พบผู้ใดทั้งสิ้น (Time Out) งดใช้คอมพิวเตอร์ งดดูโทรทัศน์ ตามเวลาที่กำหนด ยึดของเล่น งดท่องเที่ยว งดการเดินห้างสรรพสินค้า ในกรณีที่เด็กเชื่อฟังและไม่หยุดพฤติกรรมที่พี่เลี้ยงเตือน แจ้งผู้ปกครอง และลงโทษ เมื่อได้รับอนุญาต อธิบายเหตุผลประกอบการขจัดอย่างถึงสิ่งที่ได้รับในการประพฤติตน โดยไม่เชื่อฟังคำเตือน ครอบครัวอุปถัมภ์ควรร่วมแก้ไขพฤติกรรมการพูดโกหกของเด็ก

ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ ธัญญาภรณ์ จันทราเวช (2549 : 127) ระบุว่า ให้ทำใจยอมรับและอดทนต่อความยากลำบาก หากวิธีได้ตอบกลับเมื่อได้รับความไม่เป็นธรรม สอดคล้องกับเจษฎาขวัญ อารัมกุล (2550: 81) ระบุว่า คนเราไม่สามารถที่จะอยู่ในโลกนี้ได้โดยไม่มีเพื่อน



เพื่อนสามารถทำให้เราสบายใจขึ้น ปลอดภัยและให้กำลังใจ ทำให้มองเห็นตัวเองมากขึ้น เงิน เป็นเพียงผลพลอยได้  
สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ประสบการณ์ที่ต่อให้มีเงินมากแค่ไหนก็หาซื้อไม่ได้ หากไม่เคยๆ ได้สัมผัสด้วยตัวเอง

#### ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐและเอกชนควรมีการประสานงานให้มีความร่วมมือระหว่างกัน ในอุปสรรคและปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับ  
หญิงไทยที่จะไปเป็น ออ แพร่ ดังนี้ 1. ควรศึกษาภาษาพูด 2. ควรศึกษาวิธีประกอบอาหารของชาติตะวันตก 3. ควรศึกษา  
จิตวิทยาการดำเนินชีวิต/จิตวิทยาการเรียนรู้เกี่ยวกับเด็ก 4. ภาครัฐควรศึกษาและให้ความสำคัญกับเยาวชนที่ต้องการ  
แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยผ่านกระบวนการของบริษัทตัวแทน 5. ภาครัฐและเอกชนควรมีข้อมูลให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษา  
รายละเอียดถึงความเป็นมา การดำเนินงาน และขั้นตอนที่แน่ชัดระหว่างสองประเทศ

#### ข้อเสนอแนะงานวิจัยที่ควรทำในอนาคต

ปัจจุบันหญิงไทยออกไปประกอบอาชีพที่เลี้ยงเด็กในต่างประเทศจำนวนมาก ในทางสังคมด้านวัฒนธรรม มี  
ข้อที่จะศึกษาอีกหลายเรื่อง คือ 1. อาชีพในประเทศญี่ปุ่นของบัณฑิตวิทยาลัยนาฏศิลป์ 2. สถานภาพและชีวิตของพี่เลี้ยงชาว  
ไทยในโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม หลังสิ้นสุดโครงการ 3. การศึกษาเปรียบเทียบครอบครัวพี่เลี้ยงเดี่ยว และครอบครัว  
แม่เลี้ยงเดี่ยว 4. วัฒนธรรมของนักเรียนแลกเปลี่ยน

#### เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) *บทเรียนจากต่างแดน* กรุงเทพมหานคร ชัคเชส มีเดีย
- ความเอาใจใส่ คั่นคั่น วันที่ 11 กรกฎาคม 2554 จาก <http://arts.kmutnb.ac.th>
- สปีทซ์ คั่นคั่น วันที่ 12 กรกฎาคม 2554 จาก <http://arts.kmutnb.ac.th>
- จินตนา ชูนิพันธ์ (2529) “แนวคิดและรูปแบบของระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสังคมอุตสาหกรรม ในรายงาน  
การวิจัยเกี่ยวกับระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภาคตะวันออกของประเทศไทย” กรุงเทพมหานคร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุมพล หนีพวนิช และสาธุท ขะการ (2553) “แรงจูงใจ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมมนุษย์* หน่วยที่  
4.2.4 หน้า 29 – 31 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- ดำรง พุดตาล (2552) “ต่างชาติเปิดใจพูดถึงคนไทยตรงไปตรงมา โครงการค่ายเยาวชนทางวัฒนธรรม” *คู่สร้าง คู่สม*  
30 , 61 (1 – 10 มีนาคม) : 19 – 26
- ธัญญาภรณ์ จันทรวะ (2549) “ชีวิตข้ามแดนกับโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม : โลกาภิวัตน์ในประสบการณ์ของ  
เยาวชน” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและ  
มานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิภา นิธยานน (2530) *การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต* กรุงเทพมหานคร สารศึกษาการพิมพ์  
ประเทือง ภูมิภักทาคม (2540) *การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์* กรุงเทพมหานคร โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์
- ผดุง อารยะวิญญู (2553) *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ* กรุงเทพมหานคร บรรณกิจเทรตติ้ง
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536) *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น* ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้รื้อคยวันนั้น / เคนมาร์ก (2554) “เรื่องจริงจากผู้อ่าน” คู่สร้าง คู่สม 32, 702 (20 – 28 กุมภาพันธ์) : 72 – 73

พงษ์ ภูนา (2545) “ทัศนคติของประชาชนต่อการเดินทางไปทำงานต่างประเทศของสตรีในจังหวัดลำปาง” การศึกษา  
ค้นคว้าอิสระบัณฑิตวิทยาลัย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พรณี ชูทัย เจนจิต (2538)จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร บริษัทคอมแพคท์ พรินท์ จำกัด  
พระทรงเกียรติ สิริกิตติโก (2553)“มิตินิยมเชื่อ เหตุผลและผลของการนับถือศาสนา”วารสารวัฒนธรรมเพื่อชีวิต 1, 7  
(กรกฎาคม) : 16

พระอาจารย์มิชชูโอะ กเวสโก (2551) สารแห่งชีวิต คือ รักและเมตตา พิมพ์ครั้งที่ 33 กรุงเทพมหานคร สามลดา  
\_\_\_\_\_ . (2552) โชคดี พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรสัมพันธ์

พิมพ์อุไร ลิ้มปพันธ์ (2546)ต่างจิตต่างใจ จะเอาอย่างไรกับคนต่างชาติ กรุงเทพมหานคร สุดสัปดาห์

ภักดิ์วัน ไกรสมสุข (2551) “ครั้งหนึ่งในดินแดนต่างวัฒนธรรม”การศึกษาวันนี้ 8, 396  
(18 กันยายน - 2 ตุลาคม) : 14

วรากร เพ็ญศรีนุตร (2549)“การสื่อสารต่างวัฒนธรรมของนักศึกษาไทยในโครงการเวิร์ค แอนด์ แทรเวล ยู.เอส.เอ.”  
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชาวศึกษา ภาควิชาชาวศึกษาและสื่อสารการแสดง  
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วสันต์ ลิ้มปญฺเณม (2551 ข) “สู่ทฤษฎีความเหงาที่อิงตัวตน” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยสหวิทยาการ  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
\_\_\_\_\_ . (2552) “ความเหงา : นิยาม สาเหตุ และประเภท”วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 3, 1  
(เมษายน - กันยายน): 29 – 41

สมพงษ์ จิตระดับ (2536) เด็กไทยสองวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2528)“สิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 4.2 หน้า 168  
170 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สุรศักดิ์ บุญอาจ (2552)“การสื่อสารและการปรับตัวทางวัฒนธรรมของคนไทยที่เข้าร่วม โครงการเวิร์ค แอนด์ สอ  
เคย์ วีซ่า ไทย - ออสเตรเลีย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชาวศึกษา  
ภาควิชาชาวศึกษาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2541)จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวรี ศิวะแพทย์ (2549)จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพมหานคร โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์

อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ (2554, 1 มิถุนายน) “พี่เลี้ยงเด็กเรื่องใกล้ตัว เลือกร้อยไรตดเลี้ยงปัญหา”เดลินิวส์ หน้า 4

อนุกุล - มยุรี - วสุนธรา - ปาล์ม เขียวพฤษาวัลย์ (2547)ส่งลูกไปเรียนนอก กรุงเทพมหานคร สายใจ  
เอกสารอัดสำเนา หมายเลข 8 ปี พ.ศ. 2552

McKeachie, W. J. and Doyle, C.L. Psychology . (2 nd . ed .)Reading, Mass : Addison - Wesley, 1970